

GLÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA
Departament Monitoringu Środowiska
Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Lublinie

OCENA JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH
NA PODSTAWIE WYNIKÓW REGIONALNEGO MONITORINGU
WÓD PODZIEMNYCH UZYSKANYCH W 2025 ROKU
Z TERENU WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Michał Solis
Naczelnik Regionalnego Wydziału
Monitoringu Środowiska w Lublinie
Departament Monitoringu Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

SPIS TREŚCI:

1. Wstęp	3
2. Badania źródeł	3
2.1. Lokalizacja i zakres badań	3
2.2. Wyniki badań i ocena jakości	11
3. Podsumowanie	12

1. Wstęp

Wody podziemne to główne źródło zaopatrzenia w wodę zarówno ludności jak i przemysłu. Monitoring jakości wód podziemnych, realizowany na poziomie krajowym i regionalnym, prowadzony jest w celu dostarczenia informacji o stanie chemicznym wód podziemnych, śledzenia jego zmian oraz sygnalizacji zagrożeń. Najcenniejszymi zasobami wód są główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP), wymagają one szczególnej ochrony w zakresie stanu chemicznego i ilościowego oraz kontroli zarządzania zasobami. Na terenie województwa lubelskiego położone są dwa duże zbiorniki wód podziemnych (Niecka Lubelska oraz Niecka Mazowiecka), wydzielone w ramach ogólnokrajowej strategii ochrony wód podziemnych.

Badania i ocenę stanu chemicznego wód podziemnych w ramach regionalnego monitoringu jakości wód podziemnych realizowano w województwie lubelskim zgodnie z obowiązującym prawodawstwem:

- art. 349 ust. 9 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960, z późn. zm.),
- rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1576),
- rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2148).

Na poziomie regionalnym prowadzono monitoring uzupełniający krajowe badania wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych. Badaniami objęto wypływy wód podziemnych ze źródeł, mające znaczenie w zasilaniu wód powierzchniowych płynących.

Zestawienie badanych punktów zawiera plik xls
Zestawienie_punktów_pomiarowych_wód_podziemnych_woj_lubelskie_2025(m_regionalny).

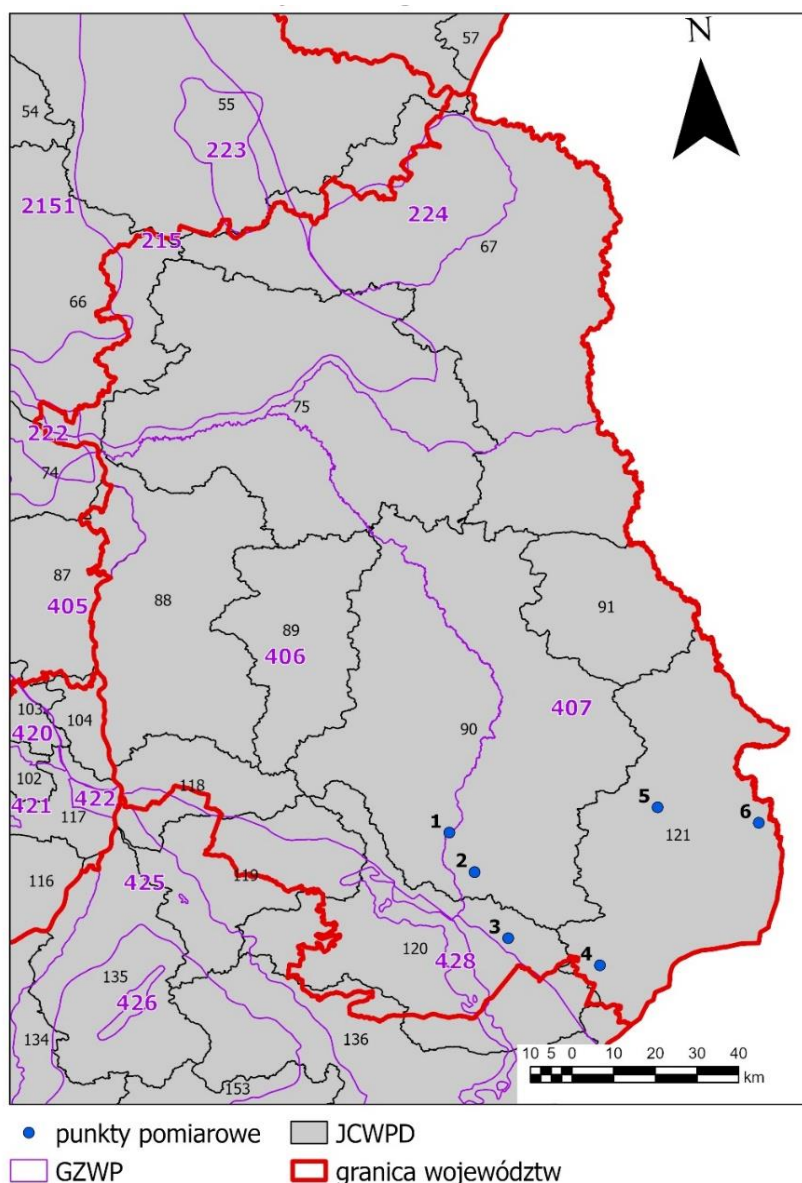
2. Badania źródeł

2.1. Lokalizacja i zakres badań

Lubelszczyzna ze względu na swoją hydrogeologiczną budowę charakteryzuje się występowaniem licznych źródeł mających duże znaczenie w zasilaniu wód powierzchniowych. Źródła występujące na Lubelszczyźnie pełnią istotną rolę w zasilaniu wód powierzchniowych, dostarczając od 40 do prawie 100% wody.

W 2025 roku do badań wytypowano 6 źródeł z rejonu Roztocza, leżących w zlewniach rzek: Wieprz, Sołokija, Sopot i Huczwa, położonych w obrębie dwóch GZWP – 406 i 407; w obszarze trzech jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) o numerach: 90, 120 i 121

niezagrożonych niespełnieniem określonych dla nich celów środowiskowych. Lokalizację badanych punktów przedstawia mapa nr 1.

Mapa 1. Lokalizacja punktów pomiarowych monitoringu regionalnego na terenie województwa lubelskiego w 2025 roku

Badania jakości wód źródeł przeprowadzono raz w roku (w II kwartale). Zakres pomiarów obejmował 42 wskaźniki: temperaturę, przewodność elektryczną właściwą w 20°C, pH, tlen rozpuszczony, ogólny węgiel organiczny, amoniak, azotany, azotyny, fosforany, fluorki, chlorki, wodorowęglany, siarczany, sód, potas, wapń, magnez, żelazo, antymon, arsen, chrom ogólny, cyjanki wolne, cynk, kadm, kobalt, mangan, miedź, nikiel, selen, srebro, ołów, wanad, bar, beryl, bor, glin, molibden, rtęć, tal, tytan, uran oraz cynę.

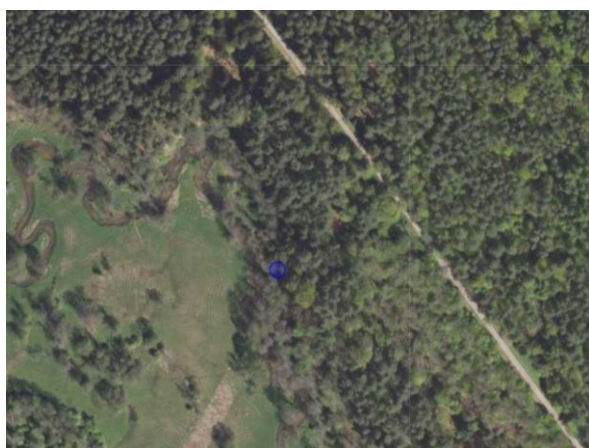
Badane w 2025 roku źródła pełnią znaczącą rolę w zasilaniu rzek: Wieprz, Sopot, Sołokija i Huczwa.

❖ Źródła w zlewni rzeki Wieprz:

Punkt pomiarowy nr 1. Źródło Szczebreszyn „Pomnik Świerszcza” położone w gminie Szczebreszyn

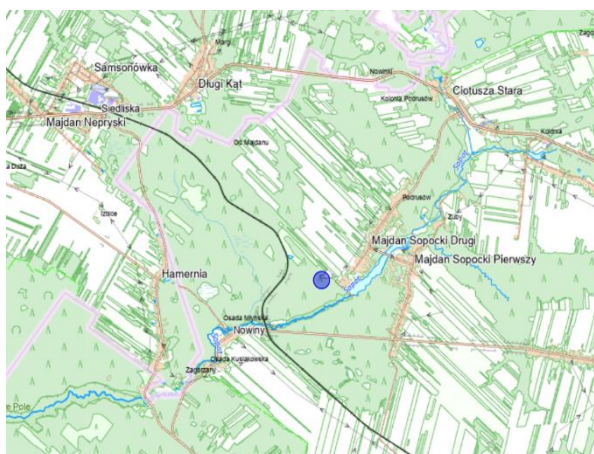
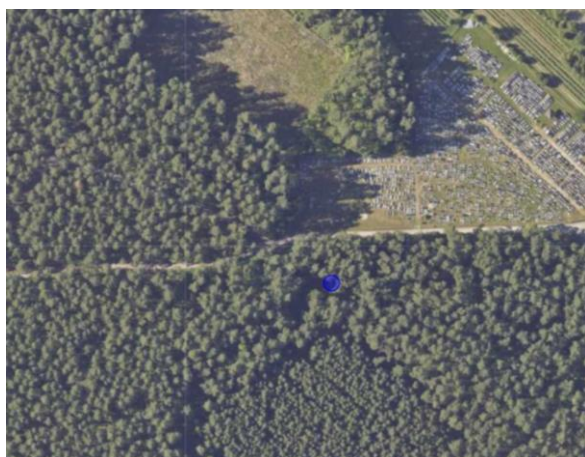

Punkt pomiarowy nr 2. Źródło Stokowa Góra położone w gminie Zwierzyniec

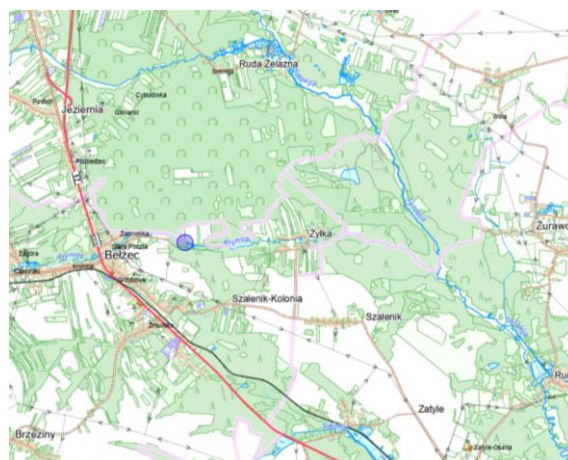
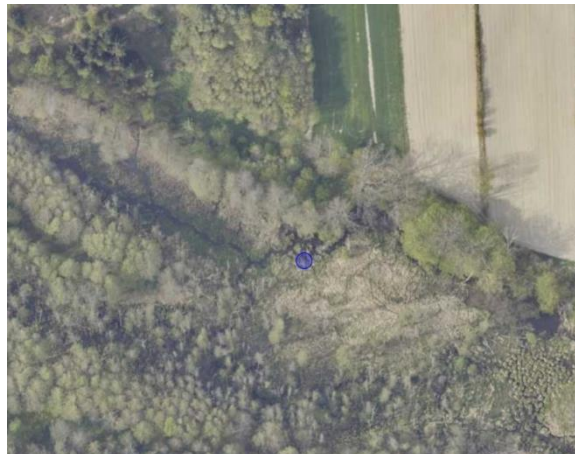
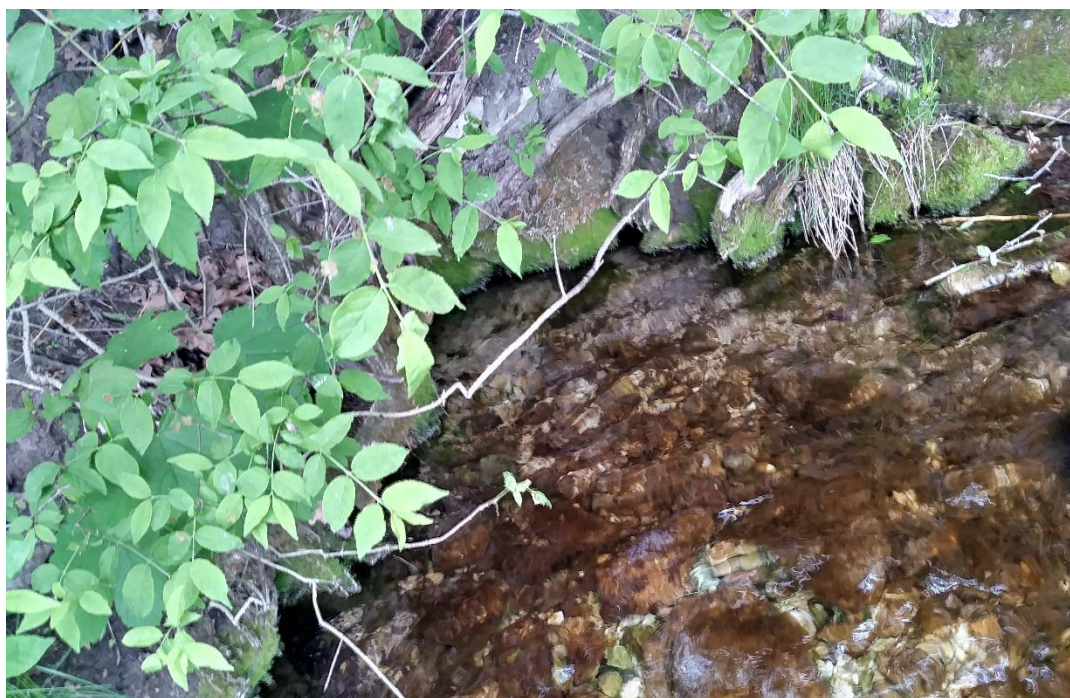
❖ Źródło w zlewni rzeki Sopot:

Punkt pomiarowy nr 3. Źródło Majdan Sopocki położone w gminie Susiec

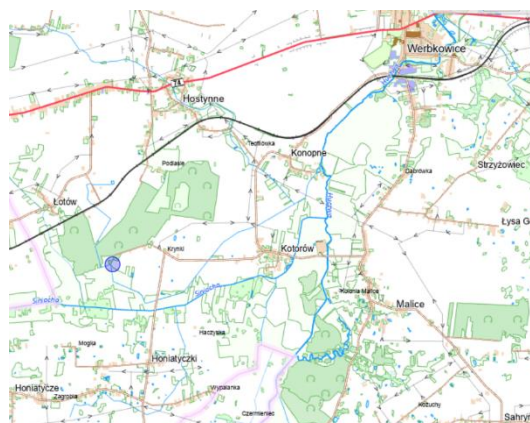
❖ Źródło w zlewni rzeki Sołokija:

Punkt pomiarowy nr 4. Źródło Bełzec położone w gminie Bełzec

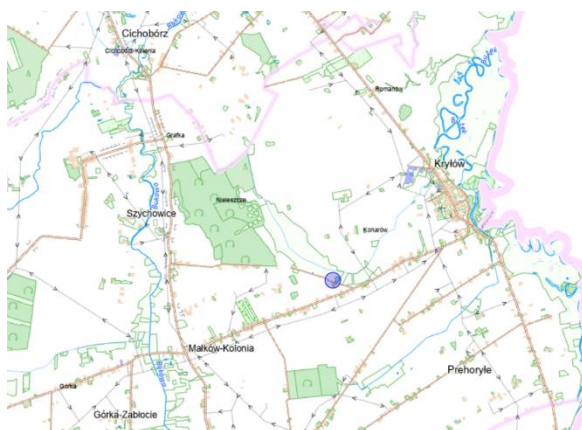
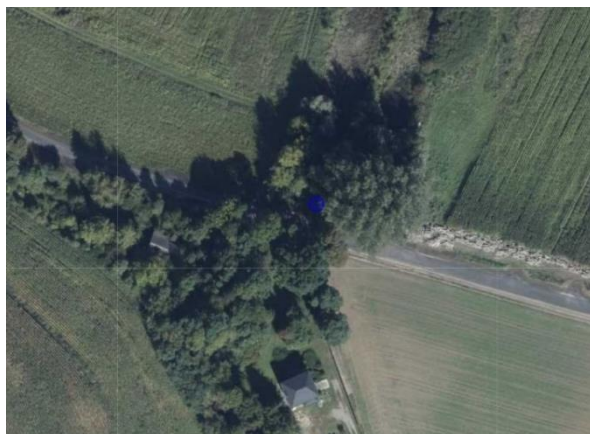

❖ Źródła w zlewni rzeki Huczwa:

Punkt pomiarowy nr 5. Źródło Krynki k/Kotorowa położone w gminie Werbkowice

Punkt pomiarowy nr 6. Źródło Kol. Kryłów położone w gminie Mircze

2.2. Wyniki badań i ocena jakości

Uzyskane wyniki badań źródeł posłużą do weryfikacji ocen stanu jakości rzek. Wody podziemne dopływające do cieków przez źródła zawiera dużą ilość wapnia i wodorowęglanów, powstających podczas rozpuszczania skały kredowej i dysocjacji węglanu wapnia. Z tego względu wartości niektórych wskaźników fizykochemicznych: twardości ogólnej, wapnia, zasadowości i przewodności mogą przekraczać normy środowiskowe. Na podstawie wyników badań wód podziemnych zasilających wody powierzchniowe podwyższone wartości tych parametrów można uznać za tło hydrogeochemiczne.

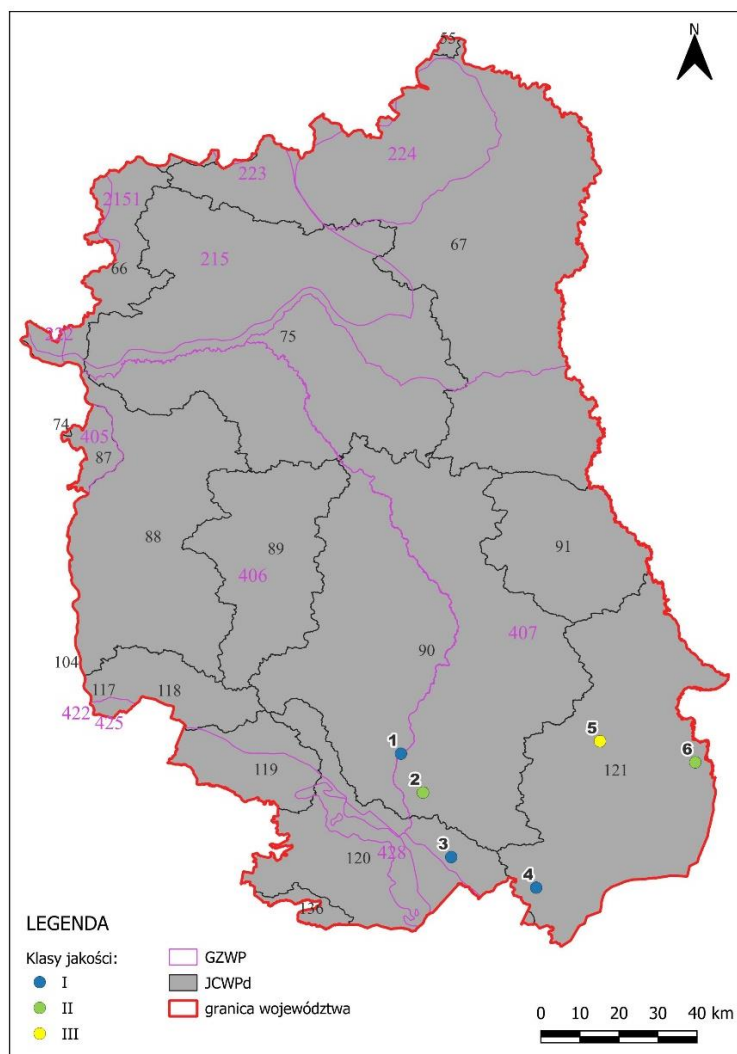
Wyniki przeprowadzonych badań zawiera plik xls – *Wyniki_analiz_fiz-chem_wód_podziemnych_woj_lubelskie_2025(m_regionalny)*.

Ocena jakości wód źródeł została dokonana w oparciu o rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. poz. 2148).

Ocenie poddano wody z 6 źródeł. W większości charakteryzowały się one wysoką jakością, a wyniki ich analiz wskazywały na naturalny skład wód źródłanych. W pięciu źródłach (Szczepieszyn, Stokowa Góra, Majdan Sopocki, Bełżec, Kryłów) występowały wody bardzo dobrej lub dobrej jakości (klasa I i II). W źródle Krynki k/Kotorowa Kapliczka Matki Boskiej jakość wód spełniała wymagania klasy III (wody zadowalającej jakości) ze względu na podwyższoną zawartość azotanów. Wyniki klasyfikacji jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych przedstawiono na mapie nr 2.

We wszystkich badanych źródłach występowały podwyższone wartości wapnia lub wodorowęglanów, co jest charakterystyczne dla wód z terenu Lubelszczyzny ujmowanych z poziomów wodonośnych związanych ze skałami kredowymi.

Wyniki klasyfikacji jakości wód źródeł przedstawiono w pliku xls *Wyniki_klasyfikacji_jakości_wód_podziemnych_źródła_woj_lubelskie_2025(m_regionalny)* oraz na mapie – *Mapa_wyniki_monitoringu_wód_podziemnych_woj_lubelskie2025(m_regionalny)*.

Mapa 2. Klasyfikacja jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych w ramach monitoringu regionalnego na terenie województwa lubelskiego w 2025 roku

3. Podsumowanie

W 2025 roku regionalny monitoring jakości wód podziemnych na terenie województwa lubelskiego zrealizowano w 6 punktach pomiarowych obejmujących źródła będącymi naturalnymi wypływami wód podziemnych. Dobry stan chemiczny (klasa I-III) stwierdzono we wszystkich badanych punktach.

Podwyższone wartości wapnia i wodorowęglanów wynikają z naturalnych uwarunkowań geologicznych regionu i stanowią charakterystyczne tło hydrogeochemiczne Lubelszczyzny. Natomiast podwyższona zawartość azotanów, stwierdzona w punkcie pomiarowym nr 5 (źródło Krynki k/Kotorowa), może wynikać z nieuporządkowanej gospodarki wodno-ściekowej oraz intensywnej uprawy gruntów rolnych.

Wyniki badań wód podziemnych uzyskane w ramach monitoringu regionalnego stanowią ważne źródło informacji wspierających weryfikację jakości wód powierzchniowych oraz ocenę ich stanu.

Spis załączników:

1. Zestawienie punktów pomiarowych monitoringu regionalnego wód podziemnych – woj. lubelskie 2025 rok (monitoring regionalny)
2. Wyniki analiz fizyko-chemicznych wód podziemnych – woj. lubelskie 2025 rok (monitoring regionalny)
3. Wyniki klasyfikacji jakości wód podziemnych – woj. lubelskie 2025 rok (monitoring regionalny)
4. Mapa z wynikami monitoringu wód podziemnych – woj. lubelskie 2025 rok (monitoring regionalny)